



Ristiinaan saatiin muutama kyläpyörä motoristikirkon kolehtivaroilla

3
sivu

Abiturientti voi helpottaa taakkaansa jakamalla ylioppilaskirjoituksia

4
sivu

Uusi lukupiiri houkuttelee mukaan työikäisiä naisia ja miehiä

5
sivu



Kotiruoka-palvelu

- Valmistamme monipuolista kotiruokaa puhtaista raaka-aineista.
- Toimitamme lämpimän ruuan kotiisi vaikka viikon jokaisena päivänä.
- Lounasruuan lisäksi tilattavissa myös muita keittiömme ruoka-annoksia.
- Oman kotileipomomme tuotteet tilattavissa ruokakuljetusten yhteyteen.
- Meillä on monien vuosien kokemus kotiruokapalvelusta.
- Otamme erikoisruokavaliot huomioon.

10,- /annos
Kirkonkylän alueella.
Muut matkat sopimuksen mukaan.
Meillä käy palveluseteli!

(015) 661 102
RAVINTOLA MARTTA
Kitereentie 2
Ristiina

Ristiinalaisen SYKSYN MÖKKILÄISNUMERO ilmestyy torstaina 10.10.

Mökkiläisnumero tarjoillaan kaikkiin talouksiin Ristiinassa ja Suomenniemellä sekä Ristiinan vapaa-ajan asukkaille heidän kotiosoitteisiinsa.

Varaa ilmoitustila ja toimita ilmoitusaineisto maanantaiaamuun 7.10. mennessä:
ilmoitus@ristiinalainen.fi – (015) 33 73 560

Matilainen pronssille metsätaidon SM-kilpailuissa

Metsänomistajien metsätaidon Suomen mestaruuskilpailut pidettiin Ähtäriässä Tuomarniemmen maastoissa viime viikon lauantaina. SM-kisoihin osallistui kaikkiaan noin 260 osallistujaa nuorten, naisten ja miesten sarjoissa. Lisäksi kilvoiteltiin nelihenkinen joukkuein joukkuekilpailussa.

Kilpailurata oli poikkeuksellisen vaativa, jota kuvaa myös kärjen kokonaispistemäärätkin. Paikallisen Metsänhoitoyhdistys Mänty-Saimaan edustajia oli kilvoittelemassa Suomen mestaruudesta yhteensä 13.

Ähtäristä saatiin jalometallia myös Ristiinaan, kun miesten sarjassa **Matti Matilainen** otti hienosti pronssia peräti 210 kisailijan joukossa. Matilaisen kokonaispistemäärä oli 147, kun kisan voittanut **Veikko Jaakonsaari** Mhy Kanta-Hämeestä keräsi 153 pistettä ja hopeaa saavuttanut Mhy Savotan **Pentti Oinas** 150. Matilaisen takana neljänneksi



Metsätaitokilpailuissa vaaditaan tarkkuutta esimerkiksi erilaisissa arviointitehtävissä. Arkistokuva / Niko Takala

ylsi niin ikään Mhy Mänty-Saimaan värejä edustava **Raimo Laitinen**.

Nuorten sarjassa Mhy Mänty-Saimaan alueelle saatiin kultaa, kun mänty-

harjulainen **Jatta Mikkonen** voitti Suomen mestaruuden. Jatta olisi voittanut pistemäärällään myös naisten sarjan. Naisten sarjassa **Eeva Vasara** Savitaipaleelta oli kuu-

des. Joukkuekilpailussa Mhy Mänty-Saimaan 1-joukkue (Matti Matilainen, **Kyösti Liukkonen**, **Jouko Hujala** ja Eeva Vasara) sai SM-hopeaa, Mhy Mänty-Saimaan 2. jouk-

kue sijoittui kuudenneksi ja 3. joukkue oli sijalla 24, kaikkiaan 68 joukkueen osallistuksessa joukkuekilpailuun.

Niko Takala

Metsätaidon SM- kilpailut, Ähtäri 14.9.2019

Miehet: 1. Veikko Jaakonsaari, Mhy Kanta-Häme 153 2. Pentti Oinas, Mhy Savotta 150 3. Matti Matilainen, Mhy Mänty-Saimaa 147 4. Raimo Laitinen, Mhy Mänty-Saimaa 146

Nuoret: 1. Jatta Mikkonen, Mhy Mänty-Saimaa 2. Otto Konttinen, Mhy Keski-Savo 3. Heikki Linnainmaa, Mhy Pirkanmaa

Naiset: 1. Kaarina Turunen, Mhy Pohjois-Karjala 89 2. Liisa Mehtälä Tampereen smo 89 3. Sanna Jaakonsaari, Mhy Kanta-Häme 85 ... 6. Eeva Vasara, Mhy Mänty-Saimaa 80

Joukkue: 1. Mhy Kanta-Häme 2. Mhy Mänty-Saimaa 1 3. Mhy Päijänne Konkarit

PÄÄKIRJOITUS

NIKO
TAKALA

päätoimittaja

19.9.2019

Toivottavasti
pysyvät tallessa

Tämän lehden sivulla 3 kerrotaan Ristiinan "uudesta" kyläpyörästä. Paikallinen motoristikerho Trampbikers ja omien sanojensa mukaan polkupyörien huoltamista ja kunnostamista harrastava Jussi Hyyryläinen yhdistivät voimansa ja näin kylän raitille saatiin viisi kappaletta pyöriä, joilla voi hilpaista vaikkapa ravintelista kotiin, mikäli ei tullut pirssirahoja mukaan eikä kävelykään tunnu vaihtoehdolta.

Pyörät eivät ole vuosimalleiltaan ihan tuoreinta ja hehkeintä osastoa, vaan Jussin kommentteja myötäillen "kierrätystavaraa"... Pienellä väkertämisellä ja osien uusimisella niistä on kuitenkin saatu soivia pelejä ja soveltuvia liikkumiseen paikasta a paikkaan b!

Idea kyläpyöriin lähti siitä, että viime aikoinakin on täällä meidänkin kylällä lähtenyt pyöriä vorojen matkaan. Tai vaikka niitä ei välttämättä olisi sanan varsinaisessa merkityksessä varastettu, niin ainakin pyöriä on otettu omin lupineen käyttöön, jonka jälkeen ne ovat jääneet teille tietymättömille. Tai ehkä ennemminkin teiden varalle tietymättömille, kuten kävi esimerkiksi allekirjoittaneen fillarille jokunen vuosi sitten. Silloin pyörä hävisi viikonlopun aikana tuosta toimituksen takapihalta, ja löytyi sitten tuolta melko likeeltä erästä ravintelia. Hieman runnottuna mutta korjauskelpoisena.

Nyt onkin syytä toivoa että nämä nyt käyttöön saadut kyläpyörät pysyvät tallessa, eivätkä jää lojumaan reittiensä varille. Tämän toiveen täyttymisessä auttaa tietysti se, että pyörät ovat merkittyjä. Mutta toivon mukaan myös se, että ristiinalaiset tuntisivat nämä varsin sympaattiset fillarit yhteiseksi omaisuudeksi!

Ristiinalaisen toimitus muuttaa

Tästä aiheesta tulemmekin kertomaan tarkemmin ensi viikon numerossa, mutta mainitaan jo nyt ennakkotietona. Eli, *Ristiinalainen* muuttaa fyysisiä toimitilojaan ensi viikon jälkeen. Nykyinen vuokrasopimuksemme kaupungin kanssa päättyy syyskuun loppuun. Toimituksemme muuttaa kirjaston talolta (jossa ollaan muuten oltu melkein 13 vuotta!) Pankinkulman kiinteistölle. Eli lokakuun alusta lähtien paikallislehden konttori tulee löytymään entisestä Osuuspankin talosta, sieltä yläkerrasta.

Viikon runo

Jäteongelma

Jäteroska, sinä riesa
ensin olit hyödyke, ongelma nyt.
Hypistelen, rypistelen
mihin lokeroon sinut laitan
säiliöt odottavat suut ammollaan.

Suojasit muonani kaupasta kotiin
tarkoitukseen soveltuen,
ansaitset asianmukaisen kohtalon
palautuksen oikeaan osoitteeseen
- tosin vähän pulmallisen -.

Leena Maaranen

Kirkonmäeltä

Pirjo Palm, aluekappalainen



Luolakokemuksia

Oletko koskaan käynyt sellaisessa luolassa, jossa mahdait kävelmään? Joskus nuorena kävin tippukiviluolassa, jonka pohjassa olevan pienen lammen vesi ei yhtään väreillyt. Sen sijaan siihen heijastui hyvin korkealla oleva luolan katto. Veden äärellä seisossa tuntui, että olisimme olleet syvän kuilun reunalla. Siitä kun horjahtaisi, olisi kuoleman oma. Vasta sitten, kun opas koski veteen, tajusimme, että syvä kuilu olikin feikkiä, pelkkä peilikuva luolan katosta. Eikä vettäkään tainnut olla kuin nilkoihin. Huokasimme helpotuksesta.

Kokemus tuli kerran miehen, kun mietin tapaamieni ihmisten pelkoja. Kun mielen päällä on suuria ja painavia asioita, niin sillä hetkellä elä-

mä tuntuu yhtä pimeältä kuin seisoi kylmässä ja kosteassa luolassa maan alla. Silloin pelkokin voi kasvaa kohtuutomiin mittoihin. Ihminen tuntee seisovansa kuin kuilun partaalla. Juuri silloin tarvitaan joku toinen, joka koskettaa pimeää vettä, sitä mielikuvaa, joka vääristää todellisuuden. Tarvitaan joku, joka osoittaa kuilun olevan omassa mielessä. Jonkun on osoitettava totuus ja sanottava: "Älä pelkää!"

Raamatussa on monia kertomuksia, joissa ihminen joutuu pimeään, pelottavaan luolaan. Daniel oli yksi heistä. Kuningas oli valinnut hänet yhdeksi kolmesta maaherrojen esimiehistä. Se aiheutti katkeraa kateutta Danielin päällä on suuria ja painavia asioita, niin sillä hetkellä elä-

lopulta määräämään hänet uskonsa vuoksi leijonien luolaan. Illan tultua hänet heitettiin alas leijonien sekaan.

Kuningas tiesi tuomineensa hyvän ja rehellisen miehen kuolemaan, eikä koko yönä saanut unta. Varhain aamulla hän kiirehti luolalle ja huusi: "Daniel, elävän Jumalan palvelija! Onko sinun Jumalasi pystynyt pelastamaan sinut leijonilta?" Hyvillään kuningas kuuli Danielin äänen kaikuvan luolassa: "Jumalani lähetti enkelin sulkemaan leijonien kidan, eivätkä ne vahingoittaneet minua." Kuningas käski palvelijoiden heti nostaa Danielin päivänvaloon. Hänessä ei ollut naarmuakaan.

Lukemattomat ihmiset ovat historian aikana pystyneet samaistumaan Danielin kokemuksen. On tullut koh-

deltua väärin eikä kukaan ei ole koskettanut katkeruuden ja pelon vääristämää mielikuvaa elämästä. Kaikilla on omat luolakokemuksensa, leijonansa ja pelkonsa. Ne kuuluvat ihmisen osaan. Elämän pimeinä hetkinä saamme kuitenkin luottaa elävän Jumalan apuun.

Alhaalla pimeässä emme ole yksin. Niin kuin Jumala lähetti luolaan enkelin varjelemaan Danielia, niin hän varjelee meitäkin. Yön jälkeen koittaa aamu. Myös pääsiäisenä kohtaamme luolan ja enkelin. Juuri luolaan Jeesus oli haudattu, mutta se ei ollut kertomuksen loppu. Edessä oli ylösnousemuksen ihme. Jumalan lapsen yhteyttä itse Elämään ei mikään voi vahingoittaa - lopulta ei edes kuolema. Siksi: "Älä pelkää!"

Lokakuussa juhlietaan vanhuksia

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta kutsuu senioreita ympäri Mikkeliä viettämään vanhustenviikon juhlaa tuomiokirkkoon ja seurakuntakeskukselle keskiviikkona 9. lokakuuta. Juhlan teemana on "Varaudu vanhuuteen".

Juhla alkaa tuomiokirkossa ehtoollispäivähartaudella kello 12.

Hartauden jälkeen on tarjoilua seurakuntakeskuksessa. Ohjelma alkaa kello 13. Luvassa on niin musiikkia, puheita kuin lauluakin. Avustajia on paikalla auttamassa

siirtymisessä esimerkiksi tuomiokirkosta seurakuntakeskukseen, joten yksin ei tarvitse jäädä.

Tarjoilun vuoksi ilmoittautuminen 27.9. mennessä oman alueen diakoniatyöntekijälle (Ristiinassa Eeva-Liisa Finne, p. 0400 143668) tai

diakonian päivystyspuhelin p. 0400 143 250 (ma, ti ja pe klo 9-11). Kuljetukset on järjestetty Anttolasta, Haukivuorelta ja Ristiinasta hintaan 5 €/hlö, muilta alueilta omilla kyydeillä. Paluukyydit juhlan jälkeen srk-keskukselta klo 14.40 alkaen.

Kirkkoja maalattaneen 2021

Tiistai-iltana kokoontunut Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvosto käsiteli ensi vuoden investointiohjelmia sekä tulevien vuosien investointisuunnitelmaa. Kirkkoneuvosto esittää myöhemmin syksyllä kokoontuvalle kirkkovaltuustolle investointisuunnitelmaan sekä Ristiinan että Suomenniemen kirkkojen ulkomaalausta vuodelle 2021.

Ristiinan kirkon, kellotapulin ja kirkonpihan varastorakennuksen ulkomaalaus olisi ohjelmassa vuonna 2021, ja hankkeen kustannusarvio investointisuunnitelmassa on 200 000 euroa. Suomenniemellä tarkoitus olisi maalata niin ikään kirkko ja kellotapuli, kustannusarvio samainen 200 000 euroa.

Niko Takala



Seurakunnan kirkkoneuvosto esittää, että Ristiinan ja Suomenniemen kirkkojen ulkomaalaukset suoritettaisiin vuonna 2021. Maalauksien kustannusarvio on 200 000 euroa kumpaisenkin kirkon osalta.



Trampbikersin Harri Hyryläinen (oik.) ja Ristiinan ”kyläpyörät” ajokuntoon laittanut Jussi Hyryläinen kertovat, että pyöriä voi lainata kuka vaan, kunhan ne palauttaa paikallisten ravintoloiden edustalle.

”Kyläpyörät” vapaasti lainattavissa

Ristiinan raitille saatiin edellisviikolla uusia menopelejä. Tai no, uusia ja uusia, mutta menopelejä kuitenkin. Paikallinen motoristikierho Trampbikers laittoi osan keväällä pidetyn motoristikirkon kolektivaroista likoon, ja kylälle saatiin viisi kappaletta vapaasti lainattavissa olevia pyöriä, kun **Hyryläisen Jussi** laittoi niin sanotusta kierrätysmateriaalista polkupyöriä ajokuntoon.

– Tämä idea tuli puheeksi kun tässä on taas viime aikoina kylällä varasteltu pyöriä. Tarkoitus on, että näitä pyöriä saa lainata vapaasti, kunhan

ne sitten palauttaa käyttönsä jälkeen, viimeistään seuraavana päivänä, jonkin paikallisen ravintolan edustalle, kertaa idean taustoja Trampbikersin puheenjohtaja **Harri Hyryläinen**.

– Tunnisteiksi pyöriin on kiinnitetty Trampbikersin tarroja sekä lisäksi näissä on ohjaustankojen keskikohdat maalattu vihreäksi, Harri Hyryläinen esittelee.

Eli pyörät kyllä tunnustetaan, vaikka ne ”eksyisivät laumastaan”... Samallahan tässä sitten tehdään ihmiskoetta, kun päästään seuraamaan mi-

ten hyvin pyörät säilyvät kylällä.

– Olisihan siellä ollut yksi rollaattorikin, minkä olisi voinut tähän käyttöön kunnostaa. Mutta ei vielä siihen lähdetty! Harri nauraa.

– Niin, ja minulla olisi kyllä yksi hauska kolmipyöräinen, mikä voisi soveltua tähän hyvinkin. Paitsi että meneeköhän se liian helposti nurin? Jussi pohtii.

Vakavammin ottaen Harri Hyryläinen sanoo, että kunhan pyöristä ja niiden käytöstä saadaan kokemuksia, niin ensi keväänä voidaan harkita lisäpyöri-

en hommaamista käytettäväksi.

– Niin. Katsotaan sitten ensi keväänä, että hommataanko lisää pyöriä vaiko kenties näihin apupyöriä! hän naurahtaa.

Mutta se on ensi kevään ja tulevan motoristikirkon kolektivarojen hommia. Tämänvuotisen motoristikirkon kolektivarojen loppuosa tullaan käyttämään Kahvila-ravintola Saimaassa, johon järjestetään syksyn aikana Ristiinan eka-luokkalaisille tapahtuma, jossa tulee olemaan tarjolla sekä syötävää että kivaa tekemistä.

Niko Takala

Teatterilla 100-vuotisjuhlakausi

Mikkelin teatterin alkaneen 100-vuotisjuhlakauden aloitti elokuussa ensi-iltansa saanut pienten lasten perheille suunnattu Reetta-karhun talviuni. **Risto** ja **Gerda Rytistä** kertova *Rakastunut Ryt*i tulee ensi-iltaan lokakuussa. Käsikirjoittajat **Reidar Palmgren** ja **Tapio Liinoja** ovat lisänneet

tähän versioon historiallisia tapahtumia Mikkelistä.

Joulukuussa Tuomas Kyron romaanin pohjalta Mika Myllyahon dramatisoima Ilosia aikoja, Mielensäpahoittaja tulee ensi-iltaan. Mielensäpahoittajana nähdään Risto Kopperi ja näytelmän ohjaa Mika Nuojua. Kevään aloit-

taa Susanna Haaviston ohjaama musikaali Kraanat auki! jonka tähtinä loistavat Tuuli Anikari ja Marjaana Viitanen. Juhlavuoden viimeisessä ensi-illassa palataan Mikkelin Teatterin juurille, sillä juhluvuosi päättyy Minna Canthin näytelmään Papin Perhe. Näytelmästä nähdään Sakari Hok-

kasen sovittama versio, jonka ohjaa teatterinjohtaja Aleksander Anria.

Syksyn ajan ohjelmistos- sa jatkaa myös keväällä ensi-iltansa saanut *Kaikki elämäni isät* ja lisäksi vierailuesityksiä. Juhlakauden ohjelmisto esitellään Mikkelin Teatterin isolla lavalla ma 23.9. klo 13-14.

Leader-hankkeiden hakuaika yhdistyksille nyt

Veej’jakaja ry tarjoaa alueensa yhdistyksille mahdollisuutta hakea Leader-tukea. Tukea voivat hakea maaseudulla toimivat yhdistykset pieniin (500 - 5 000 euroa) yleishyödyllisiin toimenpiteisiin.

– KOJE-teemahankkeesta rahoitetaan energiatehokkuutta, turvallisuutta ja terveyttä edistäviä laite- ja välinehankintoja. Eli esim. ilmalämpöpumppujen, aurin-

kopanealien, aggregaattien, alkusammutusvälineiden, opasteiden sekä sydäniskureiden ja ensiapuvälineiden hankintaa, kertoo hankeneuvoja **Vesa Rouhiainen**.

– Yksi toimenpide voi olla kustannuksiltaan 500 - 5 000 euroa ja siihen myönnettävä tuki 75 prosenttia, lisää Rouhiainen.

– Turva-koulutukset II teemahankkeessa tuetaan terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä

koulutuksia, esim. ensiapu- tai järjestysmieskoulutuksia. Yksi toimenpide voi olla kustannuksiltaan 500 - 5 000 euroa ja siihen myönnettävä tuki 80 prosenttia, kertoo talouspäällikkö **Kristiina Asikainen**.

– Tässä teemahankkeessa käytetään ensimmäistä kertaa kertakorvaus-kustannusmallia. Tämä tarkoittaa, että tuki maksetaan yhdessä erässä, Asikainen toteaa.

Molempien teemahankkei-

den toimenpiteiden hakuaika päättyy 15.10.2019. Lisätieto- ja hankkeista ja ohjeita hakuun löytyy verkkosivuilta: www.veejjakaja.fi.

Leader Veej’jakajan PopUp-toimisto vierailee Ristiinan kirjastolla ke 25.9. klo 10 – 13. Veej’jakajan henkilökunta neuvoo hankehakemuksen valmisteluun liittyvissä asioissa.

KOLUMNI JUKKA VILJAKAINEN



Huipulle

O nko nimi enne? Tähän voisi varovaisen ”ehkä” -nyökytyksen antaa moni alkaen ristikkomestari Riitta Rustarista psykiatri Marjaliisa Puukko-Ahmediin. - Kyllä, olisi ollut puolestaan Repe Helismaan ”Hyppy huipulle” -kisoista tekemän 12-vuotiaan löydön ehdoton vastaus.

Tämä löytö oli Vesa Enne. Maamme ensimmäinen tenavatahti, vaikka koko termiä ei 50-luvun lopussa oltu keksittykään. Hänen jälkeensä huipulle on hypännyt tai ainakin kiivennyt useampikin henkilö. Suomalaisista korkeimmalle on päässyt joku Gustafsson. Veikkaan.

Huipulle vasta tähyävä Kalle Samooja luettaneen rajatapaukseksi. Lehtiotsikon mukaan hän on rämpinyt viimeisellä kierroksella. Nimestään huolimatta hän ei ole erävaelluksen SM-kisojen osanottaja vaan golffari. Golf taas linkitetään niin metsästyksen, poliisityöhön kuin painonostoonkin. Raudoilla.

En tiedä minkämaalaisesta verstaasta näiden tahojen työvälineet pääasiassa tulevat. Eniten amerikkautoja on kuitenkin Teemu Selänteellä. Aiemmin hänen kiinnostuksensa koski vain maalirautoja, josta tulikin hyvä pohja tulevalle harrastukselle. Takataskuun.

Urallaan Selänne tavoitteli useasti yläkulmaa. Homma onnistui täydellisesti Guyanassa jo vuonna 1997, kun hänet ikuistettiin postimerkkiin. Kyllähän te kaikki tiedätte mihin kohtaan korttia tai kirjettä postimerkki laitetaan.

Huolimatta varhaisesta ennustuksesta kaukalossa, Teemua ei ole pystytty useinkaan liimaamaan. Varhaisella ennustuksella tarkoitan jo ennen hänen syntymäänsä aloitettua mantraa, joka Suomessa katkaisee minkä tahansa elämää suuremman urheilulähteyksen.

Tämä ”Kotka, Rankki, tuuli eteläkoillisesta ja Utsjoki - Kevo, ohutta yläpilveä” - litanian sisältämä loitsu tunnetaan nimellä ”Merisää”. Kuin piilokärkenä muun massan seassa mainitaan korkeapaineen Selänne, mutta eihän sitä varoitukseksi jälle ole ymmärretty.

Säätiëdotuksista Formula-varikoita kiinnostaa vain sademillimetrit. Jostain muusta lähteestä saattaisi löytyä tieto kuinka tiimi viedään huipulle rajusti muuttuneista olosuhteista huolimatta. Yhden pysähdyksen taktiikalla.

Joku taho on tosin jälkikäteen väittänyt heidän pysähtyneen ongelle useastikin, koska perillä Araratilla lieroja oli löytynyt todistettavasti vain kaksi. Jälkipolvie ei kiinnosta keitä tällä tarkoitettiin, mutta kiihkeimmän kiistan aikaan osapuolet kutsuivat toisiaan arkkivihollisiksi. Arkkiatreja ei ole tähän soppaan sotkettu.

Virallinen historia tietää ensimmäisen arkkiatrin olleen keisari Neron henkilöakäri. Itse hallitsija oli vielä lapsinero, kun hänet 16-vuotiaana valittiin valtakuntaa johtamaan. Rooman palon väitettiin alkaneen hänen tulitikkuleikeistään, mutta se on vale. Tulitikkuja ei oltu vielä keksitty.

Nyt ne ovat jo vanhanaikaisia. Niillä kulmilla, joilla ”Pieni tulitikkutyttö” raapi tikkuja, poltellaan jo ihan jotain muuta. Eikä tämän päivän ”Jörö-Jukassa” Laura leikkisi tullella vaan ihan muilla leluilla. Opettavainen tarina päättyisi kuitenkin samoin kuin huolettoman huippu-urheilijan doping-testi. Kärähtämiseen.

Jukka Viljakainen (s. 1961) on ristiinalaislähtöinen yo-merkonomi, joka pakinoi Ristiinalaisessa kesän ajan kerran kuussa. Hän vietti ensimmäiset 25 vuottaan Ristiinassa, jonka jälkeen osoite on vaihtunut pariin kertaan, nykyisin mies asuu Äänekoskella. Viljakainen on ollut jo 35 vuotta viinan vietävänä, sillä Alko on työllistänyt häntä vuodesta 1984. Lehtimieskokemusta hänellä on avustajana muun muassa Länsi-Saimaasta, Juvan Lehdestä ja Sisä-Suomen Lehdestä.

Kohti kirjoituksia ja niiden yli

Syksyn ylioppilaskokeet ovat parhaillaan käynnissä

Ylioppilaskirjoituksissa on monta stressaavaa tekijää. Toinen stressaa sitä, riittävätkö omat pisteet unelmien opiskelupaikkaan, toinen sitä, jos aivastaa keskelä hiirenhiljaista kirjoitussalia. Joku taas stressaantuu huomattessaan, ettei oikeastaan stressaa mistään.

Kirjoitussalien ovet aukevat syksyn abiturienteille ensimmäisen kerran tämän viikon alussa. Lyhyen vieraan kielen ja äidinkielen koetta seuraa pitkän kielen, useimmin englannin koe, johon myös ristiinalainen **Katariina Laamanen** osallistuu huomenna perjantaina. Ensi viikolla hän valmistautuu puolestaan biologian kokeeseen.

Laamanen on loppukokeiden suhteen melko rauhallisin mielin, vaikka epäileekin kerranneensa lukiokurssien oppeja liian vähän saavuttaakseen tavoitearvosanansa. Syyinä ovat Laamasen kaksi kesätyötä, joiden eteen hän uurasti parhaillaan yli 12 tuntia päivässä. Kesälomaa tulevalle ylioppilaalle jäi viisi päivää.

– Jos olisin ollut fiksumpi, olisin jättänyt sen toisen työn pois, Laamanen pohtii.

Onneksi Laamasen ja muiden ylioppilaskokelaiden ponnistusta helpottaa se, ettei kukaan enää odota, että kaikki kokeet läpäistäisiin viikossa abivuoden keväällä. Sen sijaan suurin osa opiskelijoista suosii hajauttamista ja jakaa kokeensa kahdelle tai kolmelle tutkintokerralle – osa ryhtyy hommiin jo toisen opiskeluvuoden keväällä, toiset pysyttelevät lukion listoilla vielä neljännen vuoden syksyllä. Myös Laamanen



Abiturientit Katariina Laamanen (vas.), Saara Saastamoinen, Emmi Kolehmainen ja Irene Muinonen valmistautuvat kukin syksyn ylioppilaskirjoituksiin. Saman aikaan käynnissä on koeviikko.

läpäisi kemian kokeen jo viime keväänä ja viimeistelee ylioppilastodistuksensa ensi keväänä äidinkielen, ruotsin, pitkän matematiikan ja kenties myös maantiedon arvosanoilla.

Hajauttamista pitävät hienona juttuna sekä Laamanen että englanninopettaja **Asta Veijalainen**.

– Minun mielestäni hajauttaminen on ehdottomasti hyvä idea, sillä silloin pystyy kunnolla keskittymään useampaan isoon kokonaisuuteen, Veijalainen perustelee.

– Kyllähän ne kirjoitukset ovat nykyään aika vaativat, ja

niissä on isoja kokonaisuuksia hallittavana.

Ajankohtaisuus pinnalla myös yo-kokeissa

Veijalaisen mukaan kielten ylioppilaskokeissa on tutkitokerrasta toiseen hyvin samanlaisia, mahdollisimman ajankohtaisia aihealueita. Esimerkeiksi hän nostaa luonnonsuojelun, kestävän kehityksen ja ihmissuhteet.

– Aina välillä on sitten sellaisia mielenkiintoisia kumma-jaisia, opettaja naurahtaa.

Sähköistyminen on vaikut-

tanut kielten ylioppilaskokeisiin niin, että kuullun ymmärtämisosuudet suoritetaan tätä nykyä muun kokeen yhteydessä erillisen kuuntelukokeen sijaan. Toki tietokoneet ovat tehneet myös itsetuotetun tekstin muokkaamisesta ja pohdiskelusta helpompaa oppiaineesta riippumatta.

Sen sijaan reaalikokeet ovat Veijalaisen mielestä muuttuneet viime vuosina myös sisältöllisesti.

– En ole reaaliaineen opettaja, mutta mitä olen sivusta seurannut, niin paljon enemmän on nykyään sellaista ai-

neistoja joita pitää käsitellä ja tulkita sekä soveltaa niiden antamaa tietoa. Se ei ole enää niin paljon sellaista ulkoa mieleen painamista.

Veijalainen ja Laamanen ovat yhtä mieltä myös siitä, että ylioppilasarvosanojen painottaminen suhteessa pääsykokeisiin on hyvä asia korkeakoulujen hakuprosessissa – vähentäähän se lukurumbaa, kun ei tarvitse pöntätä vielä pääsykokeisiin, toteaa Laamanen. Veijalaisella ei kuitenkaan pidä menetelmää täydellisenä.

– Ihan hyvä että niitä painotetaan, mutta toisaalta se on

vain se yksi koe. Entä jos on oikeasti vaikkapa joku terveydellinen ongelma sillä hetkellä, niin voiko yksi koe vesittää monen vuoden työn?

Lisäksi Veijalainen on huomannut, että osa opiskelijoista vähättelee kurssiarvosanojen merkitystä ja uskoo selviytävänsä ylioppilaskokeista opettelemalla koko oppiaineen asiat vasta kirjoitusten alla. Tähän taktiikkaan Veijalainen ei luota.

– Se on sellainen yhtälö, joka ei oikein toimi. Täytyisi vain jaksaa pakertaa.

Lotta Tuominen

Kapellimestarikurssilaiset opissa Ristiinassa

Mikkelin kaupunginorkesteri konsertoi viime viikon torstaina Ristiinassa. Poikkeuksellista vierailussa oli se, että kyseessä ei ollut ”vain” konsertti, vaan kaupunginorkesteria johtivat saksalaisen Würzburgin musiikkikorkeakoulun professori **Ari Rasilaisen** kapellimestarikurssin oppilaat. Yleisönä oli jonkun verran aiheesta kiinnostuneita kyläläisiä, sekä Setälä-salin täydeltä Yhtenäiskoulun 5-8-luokkalaista oppilaita.

Rasilainen kertoi lyhyesti kapellimestarikurssilaisten

opinnoista sekä muun muassa omasta ensimmäisestä Ristiina-kokemuksestaan.

– Muistan kun pikkupoikana vuonna 1970 olen perheeni kanssa vierailut Ristiinassa. Kävimme silloin Parikkaniemen lastenkodissa, jossa myös yövyimme jossain rannalla olleessa rakennuksessa. Siellä oli kerrossänky, jonka yläsängystä minä yöllä putosin! hän muisteli hieman kolhuisaa ensikosketusta kreivikuntaan...

Konsertissa paikanpäällä ollut kaupunginorkesterin intendentti **Jaakko Antila** painotti, että orkesterin tehtävään

kuuluu paljon muutakin kuin harjoittelu ja konsertointi ”kotiulolassa” Mikaelissa.

– Kulttuurikasvatus on meille yksi tärkeä tehtävä. Emme missään nimessä halua sitä, että soittaisimme vain maksullisia konsertteja Mikaelissa. Jalkaudumme esimerkiksi kouluille Kulttuuripolun merkeissä. Ristiinassakin on monena vuonna käynyt neljän soittajan ryhmiä kertomassa orkesteri-työstä sekä tietysti soittamassa.

– Nyt on saatu paljon palautetta että olisi mukava jos vierailulla kävisi aina koko orkesteri,

johon sitten pyritään mahdollisuuksien mukaan. Kulttuuripolun vierailu jatkuvat nyt syksyllä, mutta tänä syksynä ei nyt sitten erikseen tulla Ristiinaan, kun nyt oli tämä kapellimestarikurssin vierailu.

Niko Takala

Professorina Saksassa toimiva Ari Rasilainen kertoi konserttiyleisölle muun muassa, että mukana olleet kapellimestarikurssilaiset olivat hyvin eri vaiheissa opintojaan. Rasilainen muisteli myös vuosikymmenten takaista Ristiinan vierailuaan ja sängystä putoamistaan...



Piti löytää ystävälle harrastus!

Kaveriporukan ideasta starttaa ”matalan kynnyksen lukupiiri” työikäisille ja nuorille aikuisille

Ristiinassa käynnistyy ensi viikolla lukupiiri, joka on tarkoitettu erityisesti työikäisille ja nuorille aikuisille. Piiri kokoontuu ensimmäistä kertaa kirjastolla ensi tiistaina 24.9. klo 18.

–Tämä kaikkiaan sai alkunsa siitä, että mietittiin **Aalin Marjaanan** ja **Niemeläisen Kristan** kanssa, että meidän pitää keksiä **Kallionalustan Hannalle** joku harrastus! nauraa yhtenä lukupiirin ideoijana toiminut **Noora Tähtinen** tiiviin kaveriporukan pohdintoille.

Osin vitsinäkin liikkeelle lähtenyt tuumailu on nyt siis johtanut konkretiaan, eikä lukupiiriä perustettu omaksi kaverikerhoksi, vaan toiminta halutaan ulottaa kaikkiin niihin, joita lukeminen kiinnostaa.

– Tässä halutaan nyt erityisesti tarjota sellaista matalan kynnyksen lukupiiriä. Eli jokainen osallistuu elämäntilanteensa mahdollistamalla tavalla. Siksi ollaan otettu kohderyhmäksi erityisesti nuoret aikuiset, työikäiset, voisiko sanoa että niitä paljon puhuttuja ruuhkavuosiaan elävät, Tähtinen toteaa.

– On sitten taustana se, että on aikoinaan lukenut paljon, lukee parhaillaankin paljon tai ehkä se, että haluaisi lukea, niin kaikki ovat tervetulleita! Mitään paineita ei tarvitse ottaa, tärkeänä ajatuksena on se,



Hanna Kallionalusta (vas.) ja Krista Niemeläinen aikovat osallistua ensi viikolla starttaavaan lukupiiriin. Uuden lukupiirin toivotaan houkuttavan erityisesti työikäisiä ja nuoria aikuisia. Kuva: Noora Tähtinen

että halutaan kannustaa ihmisiä löytämään kirjojen ja lukemisen maailma.

Vailla sitoutumispakkoa

Lukupiiriin on uumoiltu ko-

koontuvan noin kerran kuukaudessa. Mitään ”sitoutumispakkoa” ei ole, eikä tarvitse kantaa huolta vaikkei olisi ehtinyt lukea kirjaa. Paikalle ko-

osallistua keskusteluihin.

– Kokoontumispäivää, kellonaikoja tai paikkoja ei ole ensimmäistä lukuun ottamatta lyöty lukkoon. Näistä kaikista voidaan sitten sopia ensimmäisellä kerralla tai vielä mat-

kan varrella.

Tähtinen muistaa korostaa myös sitä, että vaikka ideoijaryhmä koostuikin naisista, niin mukaan on lähdössä myös mie-

hiä. Molempien sukupuolten läsnäolo ja osallistuminen olisi-kin suotavaa, näin saadaan varmasti aiheista käytävästä keskustelustakin monipuolisempaa.

– Kirjoja tullaan valitsemaan sitten porukan mukaan. Mutta alustavasti on ajateltu, että voisi olla vaikka eri gen- rejä, vuosikymmeniä ja niin edelleen. Inhokkeja, kirjoja, jotka voisi lukea uudestaan-kin, klassikoita. Mitä vaan mitä keksitään ja mihin päädytään.

– Ensimmäisellä kokoontu- miskerralla voitaisiin jutustella vaikkapa omista lapsuuden ja/ tai nuoruuden ajan lukukoke- muksista. Siinä opitaan samal- la vähän tuntemaan toisia ja hahmottamaan lukija-taustoja, Tähtinen pohtii.

Aiheesta kiinnostuvien Tähtinen toivoo käyvän kirjastolla aktivoimassa kirjastokorttiinsa omatoimi-luvan, jotta kortin avulla pääsee sisään kirjastoon tiistaina tuolloin virallisen sul- kemisajan jälkeen. Omatoimi- toiminnon käyttöönotto on maksutonta, ja sen avulla kirjas- ton palveluita voi käyttää joka päivä (ma-su) klo 9-20.

Työikäisten ja nuorten aikuisten lukupiiri, ensimmäinen kokoon- tuminen ti 24.9. klo 18 kirjastol- la (Brahentie 34). Lisätietoja: noora.tahtinen@pp.inet.fi

Niko Takala

Tietotunnit jatkuvat kirjastossa ensi maanantaina

Kirjaston tietotunneilla tutustutaan yhdessä digiajan ilmiöihin, so- velluksiin ja palveluihin. Tun- neilla käsitellään joka kerran jotakin ennalta sovittua tee- maa, eri kirjastoissa mahdol- lisesti hieman eri painotuksin osallistujakunnan mukaan. Käytössä on kirjaston laittei- ta, mutta halutessasi voit ottaa mukaan oman tietokoneesi, tablettesi tai älypuhelimesi.

Syksyn ensimmäisellä tie- totunnilla maanantaina 23.9. tutustutaan tabletteihin. Tie- totunnilla perehdytään muun muassa siihen kuinka saat ladattua päivityksiä ja sovel- lukuksia ja käytät nettiä tablet- titietokoneen avulla. Otathan mukaasi käyttäjätunnuksesi, esim. gmail-osoite tai Apple-



Ristiinan kirjastolla tietotunteja on järjestetty viime vuodesta saakka. Alkuvuodesta 2018 harjoiteltiin tabletin käyttöä. Tänä syksynä on luvassa kolme tietotuntia. Arkistokuva / Niko Takala

id, jos sinulla on sellaiset.

Lokakuussa Essoten asian- tuntija kertoo sähköisistä

palveluista, joiden avulla voi esimerkiksi pyytää hoito- ohjeita tai ottaa yhteyttä. Tie-

totunnille tulee ottaa mukaan pankkitunnukset, jos sinulla on sellaiset.

Marraskuun tietotunnin aiheena ovat ilmaisohjelmat. Tietotunnilla selviää miten käytetään netin ilmaisia teks- tinkäsittely- ja laskentaohjel- mia, esim. Googlen palvelut. Marraskuun tietotunnille tar- vitset mukaan gmail-tunnuk- sen, jos sinulla on sellainen.

Tietotunnit ovat kaikille avoimia ja maksuttomia ei- kä niille tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tietotunneilla esi- tellään perusasiat aiheesta ja autetaan alkuun palvelujen käytössä. Opastus on luon- teeltaan kertaluontoista ja tu- tustumistyyppistä.

Tietotunnit syksyllä Ristiinan kirjastossa: ma 23.9. klo 14–15, maanantaina 7.10. klo 14–15, ma 18.11. klo 14–16

Ulosajossa loukkaantui yksi henkilö

Ristiinassa tapahtui viime lauantaina liikenneonnet- tomuus, jossa loukkaantui yksi henkilö. Onnettomuus sattui lauantaina hieman kel- lo viiden jälkeen iltapäivällä valtatiellä 13, hieman Parkki- lantien risteyksestä Mikkelin suuntaan.

Onnettomuudessa hen- kilöauto oli suistunut tieltä ojaan ja pyörähtänyt kyljel- leen. Metsän puolelle suis- tuessaan auto muun muassa katkaisi yhden puun ja päätyi lopulta tien vieressä olevan kallion päälle. Yksi henkilö loukkaantui onnettomuu- dessa. Pelastuslaitos teki ajoneuvon virrattomaksi ja tarkasti sen vuotojen varalta.

Liikenne ruuhkaantui paikalla noin tunnin aikana, jolloin pelastuslaitos ohjasi liikennettä paikalla.

RISTIINAN LIIKE- JA PALVELUHAKEMISTO

Kaikkea, mitä jalkasi tarvitsevat
Jalkahoitopalvelu Anne
 Jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittaneet hoitajat
 Lähihoitaja Anne Tuukkanen 040 559 0376
 Lähihoitaja Arja Haurinen 050 340 1222
 • Jalkahoitoa • Myös koti- ja laitospölynnit
 • Maaherrankatu 32, Mikkeli • Brahentie 10, Ristiina • Av. sop. mukaan

■ Kuorma-auto- ja eri maa-aines- kuljetukset
 Salaojat pihalaatoitukset ym. pihatyöt
 ■ Pienkone urakointi (Bobcat)
 ■ 3 tonnin telakaivuri
 ■ 5 tonnin telakaivuri
 ■ 8 tonnin telakaivuri
 ■ Roskalavat
TARRIS OY
 Tarmo 0400 250 073
 Mika 0500 250 073
 www.tarrisoy.net

AVPK HUOLTO OY
 0500 753 522 Kouvola th, Mataristontie 2 A
 • Henkilö- ja pakettiautojen katsastus- ja määräaikaishuollot
 • Pienkonekorjaukset, kaikki merkit • Ilmastointihuollot
 • Vikadiagnosoinnit monimerkkitesterillä
 Valtuutettu huolto:
 Mercury, Mercruiser, Mariner,
 Husqvarna, Jonsered

RANTALAINEN
 TALOUSHALLINTOA PARHAIMMILLAAN
 Ristiina Brahentie 34 | Mikkeli Vuorikatu 11
 044 7373 551 | 0400 507 623

RST
 Ristiinan Sähkötyö
 Kitereentie 11
 52300 Ristiina
 (015) 455 333
 Jorma... 0500 555 840
 Pasi... 0500 555 841
 Mika... 040 8466 897

• Kolarikorjaukset • Maalaukset • Muovikorjaukset
 • Tuulilasienvaihdot ja korjaukset
 • Vahinkotarkastukset / vakuutusyhtiöt
ALANGON AUTOKORITYÖ
 Jani Alanko
 040 732 6788
 Ristiina ja Mäntyharju www.autokorityo.fi

RISTIINAN KUKKA JA HAUTAUSPALVELU
 Ti-pe 9-17
 la 9-13
 su - ma suljettu
 Brahentie 48, Ristiina
 www.ristiinankukka.fi
MÄNTYHARJUN HAUTAUSPALVELU
 Keskustie 6, 040 353 7114, avoimena ajanvarauksella
 RISTIINAN KUKKA
 015 455 440

RÄNNIMESTARIT
 SAUMATONTA TAKUUTYÖTÄ TIKA-TUOTTEILLA
 • sadevesijärjestelmät • tikkaat
 • lumiesteet • kattoturvatuotteet
 • hoitosillat • ym. alan tarvikkeet
 Petri Sopanen 050-344 8336
 Jyrki Pullinen 050-341 0013
 rannimestarit@surffi.fi

MHSPALVELUT24h
 Kiinteistöhuolto - Koneurakointi - Remontointi ja sisustus
 Brahentie 34, 52300 Ristiina
 p. 050 535 5500 huolto@mhspalvelut.fi

mökkitalkkaari PASI TAPIO
 RISTIINA 040 737 4147
 kiljunenpasi@gmail.com

Uusi ajoneuvojen palvelupiste Ristiinassa!
 Autojen ja veneiden ym pesu (myös sisäpuhdistukset)
 Tee se itse pesu alkaen 15€/30min
 Rengas ja vannemyynti
 + kaikki rengastyöt; henkilö ja pakettiautot.
 Rengashotelli
 Pesuaine ja tarvikemyynti
 Vuokraus palvelut:
 • Perävaunut
 • Venetrailerit
 • Hakkuri
 • Tekstiilipesuri
Mankara Invest Oy
 Ahertajantie 7, Ristiina 0400 771 271
 Ark 10-18 (muulloin sop. mukaan)

KULJETUS- JA KONETYÖ VIITIKKA
 • Jäte- ja purkutyöt
 • Kuljetuspalvelut
 • Maanrakennustyöt
 • Lokakaivojen tyhjennys
 • Jätevesijärjestelmien myynti
 • Teiden hoito
 0500 293967
 0500 948604
 www.viitikka.com
 viitikka@nettilinja.fi

Puutavaraliike LOGPINE
 Laurikkalantie RISTIINA
 Mikkeli 20 km
 Hietanen 2,5 km
 Lahteen L-rantaan
 0500 173 370 ma-pe 8-16

Autokorjaamo-maalaaamo MARKKU HEIKKILÄ
 • Huollot
 • Moottori- ja peltikorjaukset
 • Ruostevaurioiden korjaukset
 • Hiekkapuhallus-Maalaukset
 • Rengastyöt • Myös raskaskalusto
 Suomensiemmi, Porolampi
 (015) 458 646, 0400 529 521

PESULA ja SIIVOUS VILLI APILA
 040 7074 107
 MATKAHUOLTOASIAMIES
 040 620 8783
 Brahentie 52
 Ma-pe 9-17

Perhejuhlat, kurssit, saunaillat, majoitus.
Kysy tarjousta!
KYYRÖNKATTA
 Järvenpääntie 183, Pellosoieniemi
 (015) 667 145, 0400 710 635

RISTIINAN FYSIKAALINEN HOITOLAITOS
 fysioterapeutit:
 Riitta 0400 552 770
 Sanni 040 776 4949
 PT, koul. hieroja:
 Satu 040 7435 220
 Brahentie 10
 Ristiina
 ma-pe 9-16
 SUOMIKUNTO OY

Ristiinan Parturi-kampaamo
 HAIR BY JENNI
 Brahentie 16
 015 455 882
 Auki sop. mukaan
 VARAA AIKASI NETISSÄ
 Aikaohje

SARI'S
 Sari Lauanne
 Brahentie 42
 (2. krs)
 52300 Ristiina
 667 111

Kangas- ja käsityötarvikeliike silmukka
 Brahentie 52
 Ristiina
 0500 458388
 ma 9-13
 ti-pe 9-17
 la sulj.

ASIANAJOTOIMISTO KUUKKA & TIAINEN OY
 • riita- ja rikosasiat (myös oikeusapuasat)
 • perunkirjoitukset, pesänselvitykset, perinnönjaot, ositukset
 • testamentit, edunvalvontavaltakirjat ym asiak
 • yritysten kaikki lakiasiat
 Varatuomari Markku Toukkari
 Tavattavissa Ristiinassa
 Puh. 050 375 3118
 markku.toukkari@kuukka-tiainen.fi

Lue lehti myös verkossa **WWW.RISTIINALAINEN.FI**
 Paperilehden tilaajille Ristiinalaisen näköislehti on maksuton.



PARTURI-KAMPAAMO Merja Marjava
 Brahentie 42 (Vossikan seinänaapurin)
 Avoimma ma-pe 9-17
 - Teen myös kotikäyntejä.
 - Palvelen myös iltaisin
 015 455 022
 Tervetuloa!

Ristiinan Hiuspiste
 Hanna Silén
 0500 739255
 Brahentie 42, Ristiina
 Avoimma sop. mukaan

ARKIHOIVA JA HIERONTA Salla
 Salla Valkonen
 lähihoitaja/koulutettu hieroja
 palvelusetelituottaja
 Brahentie 42, Ristiina
 p. 040 561 3104

RAVINTOLAT

Av. ma-pe 9-18, la sulj., su 11-18
Meiltä myös maistuvat
hampurilaisateriat ja pizzat!

LOUNAS

ma-pe ja su klo 11-15

Täyslasti 8.50€ (eläkel. 7,50) Keittol. 7.00€
Annoksiin sis.: Salaatti, leivät ja kahvi/tee

TO 19.9.

Oskarileike L, Spaghettivuoka L, Pinaattikeitto L,

PE 20.9.

Vossikanleike L, Juustoinen kasvispaistos L,G,
Peruna-pekoni keitto L,G

LA 21.09.

SULJETTU

SU 22.09.

Porsaanleike Choron L, Kinkkupasta L,
Sienikeitto L

MA 23.09.

Metsästäjänleike L, Kasvis-makaronipaistos L,
Lohikeitto L,G

TI 24.09.

Fileepihvi L,G Juuresraastepihvit L,G,
Kana-kookoskeitto L,G,M

KE 25.09.

Saaran porsaanleike L, Mantelikala L,
Parsakaalikeitto L,G

TO 26.09.

Jauhelihapihvi L,G, Juustoinen kasvispaistos L,G,
Papu-pekoni keitto L,G

Olemme Essoten ateriapalvelu tuottajia. Meiltä saat 3€ ateriapalveluseteli alennuksen lounasruoasta. Ei kotiinkuljetuksia.

Brahentie 42, Ristiina ■ puh. 044 2395 869

Päivittäin herkullinen salaatti buffet 6.50 €
Ark. klo 10.30-15 keittol. 7.40€ koko lounas 8.50€
!! Eläkel. ja opisk. 7,50€ - Joka 10. lounas on ilmainen
La-su lounas klo 11-16 8€/10€

(015)661 102

RAVINTOLA MARTTA

Kitereentie 2 Ristiina

LOUNASLISTA 23.9.-29.9.

MA

Nakkikeitto m,g, Smetanainen sei-paistos l,g, Broiler-sienipasta l,
Muussi, uuniporkkanat, Mansikka-raparperi kiisseli

TI

Pinaattikeitto l,g, Makaronilaatikko l, Makkaragulassi l,g,
Keitetyt perunat, herne-maissi-paprika, Vadelmakiisseli

KE

Kaalikeitto m,g, Jauheliha-kasvisvuoka l,g, Lohimureke,
kananmunakastike l, Keitetyt perunat, kukkakaali-parsakaali,
Persikkakiisseli

TO

Hernekeitto m,g, Kermanen Possupata l,g, Mantelikala,
kermaviilikastike l, Muussi, vihannesmix, Herukkakiisseli

PE

Sieni-kasviskeitto l,g, Lasagne, Hedelmäinen Broilerkastike l,g,
Keitetyt perunat, riisi, herne-porkkana, Omenakiisseli

LA

Mozzarella-tomaattikeitto l,g, Pippuripossu l,g,
Metsästäjän leike l, Kermaperunat, porkkana-kukkakaali,
Raparperi kiisseli

SU

Kukkakaalisosekeitto l,g, Murea uunikassler l,g, Lohipata l,g,
Keitetyt perunat, vihannesmix, Puolukkarahka

Meillä käy palveluseteli!
Avoimna: ma-to 6-21, pe 6-22, la 8-21, su 9-21

Saimaassa tapahtuu:

ke 25.9. klo 17-21 Tanssit

Minna Äikäs band. Liput 10 e sis. kahvi ja Kahvileipä.
Järj. Eläkeliitto Ristiinan osasto.

la 28.9. klo 11-15

American Buffet

Pizzaa, hampurilaisia ja hodgeaiteita. Hinta 9.90 e

ke 2.10. klo 18

Tervetuloa tutustumaan Tupperwaren ja Oriflamen tuotteisiin! Kahvitarjoiluun vuoksi ennakkokohtautuminen ma 30.9. mennessä Terhi puh. 040-5123140 tai Anne puh.040-5279729

KAHVILA RAVINTOLA

Saimaa

Brahentie 42 ■ Ristiina ■ 050 4499 322 ■ ma-to 8-20 ■ pe-la 8-21 ■ su 11-20

Possujuhlat

La 21.9.

Liput 13 € Sis. ruokailun!

Esiintyjänä

Miia Lehtio

& Vinyl Engine!

Showtime 21.00

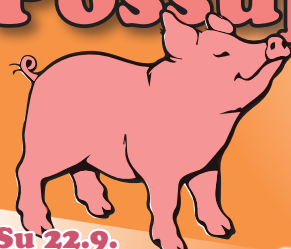
Su 22.9.

HERNEROKKAA

Sataman valot

ilmaiseksi!

Brahentie 16, Ristiina



TAPAHTUMIA

Lavakauden päättäjäiset

SU 22.9. 18-22.30



Väliaikainen Liput 12€

Kaikkien pääsylipun lunasteiden kesken arvotaan viisi yhden hengen kausikorttia kaudelle 2020.
Suuri kiitos kaikille mukavasta tanssikesästä 2019!

HUVI- JA TANSSikeskus

METSÄ LINNA

Järjestäjä:

RiU

PMT

Pellos Marin Oy

Majoitus Löydön Kartanossa

Kitereentie 13, Ristiina 0400 510 655 www.metsalinna.com

Kaakon Kolmosta Mikkelin Hänskissä!

SU 22.9. klo 15.00

Ri-Pa

vs

UNION PLAKKI (Heinola)

Otteluisäntä: VIHCONTILA

Tervetuloa kannustamaan! Kioski

ow.fi

VIHCONTILA

NINA'S ERIKOISTAKSI-PALVELUT OY

Tmi HJ AHONEN

SEKALAISTA

Hae rahaa teemahankkeista!

Tukea voivat hakea maaseudulla toimivat yhdistykset pieniin (500 - 5 000 euroa) yleishyödyllisiin toimenpiteisiin.

Haku aika 5.9.- 15.10.2019

1. KOJE-TEEMAHANKE, tuki 75 %
Hankkeessa tuetaan energiatehokkuutta, turvallisuutta ja terveyttä edistäviä laite- ja välinehankintoja. Lisätietoja Vesa Rouhiaiselta p. 0440 155 219

2. TURVA-koulutukset II, tuki 80 %
Hankkeessa tuetaan terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä koulutuksia, esim. ensiapu- tai järjestysmieskoulutuksia. Tuki maksetaan kertakorvauksena. Lisätietoja Kristiina Asikaiselta p. 0440 155 223

Hakuohjeet netissä: veejjakaja.fi/teemat

Leader Veej'jakajan PopUp-toimisto

Ristiinan kirjasto

ke 25.9.2019 klo 10 - 13 Tervetuloa!

LEADER

Veej'jakaja

LEADER

maaseuturahasto

MAASEUTU 2020

KIITOKSET

Kiitos

Teille kaikille, jotka monin eri tavoin onnittelitte ja toivottelitte hyvää vointia edelleen siirtyessäni uudelle vuosikymmenelle.

"On se mukavaa, kun syntyy tarpeeksi aikaisin niin voi aikanaan täyttää jo 4x 20 vuotta!"

Hyvää syksyä teille kaikille toivottelee:

-Seija

SEURAKUNTA



Sinun seurakuntasi

Ristiinassa tapahtuu

To 19.9. klo 18 Kirkkomusiikin päivän Yhteislauluilta kirkossa. Nousiainen, srk-kuoro

Su 22.9. klo 17 Sadonkorjuumessu kirkossa kansanlaulusävelmin. P. Palm, Nousiainen.

Kahvivilaisuus srk-keskuksessa

To 26.9. klo 14.30 Hartaus Vaarinsaassa, Tuderuksentie 2. P. Palm

Syystorin tuotto oli 1145,70 euroa, lämmin kiitos talkoolaisille ja kävijöille!

 MIKKELIN TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA
www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

SEURAT TOIMIVAT

Ristiinan Rinkka Yhteiset saunakävelyt alkavat ma 23.9. jatkuu joka toinen maanantai. Ensimmäisellä kerralla kokoonnumme urheilualueen huoltorakennuksen edessä klo 10.00. Kävelyn lisäksi tutustutaan uusiin kuntolaitteisiin sekä kuntoportaisiin. Aloitusaikaa ja lähtöpaikkaa voidaan jatkossa vaihdella osallistujien kesken sopimalla. Lisätietoja Helena Turkki puh. 040 8276927. Tervetuloa mukaan, kävelään yhdessä!

voit kysyä Timo Korpelaiselta 0505170701. Kerhossa vahvistat ajattelutaitoa ja muistia hausalla tavalla!

Kirjasilmukka Tiistaina 24.9. Ravintola Martassa (Kitereentie 2) klo 14 – 15.30. Tervetuloa!

RiU Pk-heittokisat su 22.9. klo 11 alkaen urheilukentällä. Sarjat ja lajit: T/ P9-M/N: kuula, kiekko, moukari, keihäs. Tervetuloa!

RiU Urkkakoulu jatkaa torstaisin 19.9. alkaen klo 16.30-18 yhtenäiskoulun isossa salissa. Kokoon tuleminen hiekkakentän puoleisella ovela noin 5-10 min. ennen aloitusta. Katso www.ristiinanurheilijat.sporttisaitti.com

Ristiinan Lätisen Maa- ja Kotitalousseura ry:n polttamat juhanuskokko poltetaan "syyskokkona" la 21.9. klo 18 Närhilän laavulla.

Kylälähdien kylät ry La 28.9. klo 9.30 latupohjien raivaustalkoot. Kokoon tuleminen Outilanniementien risteyksessä. Sahoja ja raivauskalustoa mukaan. Lisätietoja Markku p. 045 6608040. Talukooruokailu Esko ja Marja-Leena Väänäsellä Huttulantie 250 klo 12.30. Tervetuloa!

Ristiinan Rinkka Savo-Karjalan latualue järjestää yhdistystensä jäsenille hiihtomatkan Lappiin 28.3.-4.4.2020 (vko 14). Retkikohteita on kuusi ja yksi bussi lähtee matkaan Mikkelistä. Ilmoittautuminen vuoden loppuun mennessä. Tarkat tiedot matkasta ja eri vaihtoehdoista löytyy esim. haulla: Savo-Karjalan hiihtoviikko Lappiin 2020. Lisätietoja myös Mikkelin Ladun Anja Marttilalta, email: anja-kaarina.marttila@gmail.com, tai puh. 040-7459965.

Eläkeliitto Ristiina Kortti- ja lautapelikerho alkaa ma 23.9. klo 14.00 Päiväkeskus, Brahentie 10 B. Peli-iltapäivät jatkuvat aina kuukauden neljäs maanantai. Lisätietoja

MYYTÄVÄNÄ

ROINILAN LIHATILAN

LIIKKUVA LIHATISKI

Ristiinan torilla keskiviikkona

klo 12.30-13.15

0400 872 461

VUOKRATAAN

1 h + k + kph n 34 m²

Ristiinan keskustassa.

390€ /kk + vesi ja sähköt.

Heti vapaa. p. 0400 654228

KOKOUKSIA



Ristiinan Reserviläiset ry:n SYYSKOKOUS MA 7.10.2019 klo 18 K-Raudan yläkerran kerhotilassa.

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrättyt asiat, mm. henkilövalinnat ym.

Tervetuloa! Johtokunta

RISTIINALAINEN



Jubli kiireettömästi

Häät, merkkipäivät,
muistotilaisuudet, kokoukset...

0400 325 440
www.loydonkartano.fi



TORSTAINA 19. SYYSKUUTA 2019

Toimitus • ilmoitukset • tilaukset

Puh. (015) 3373 560
toimitus@ristiinalainen.fi
ilmoitus@ristiinalainen.fi



OW-YHTIÖT OY

www.ow.fi yhtiot@ow.fi

Kaikki rakentaminen saneeraus ja LVI.

020 735 1010

Sunnuntaina kauden viimeinen kotiottelu

Ristiinan Pallo päättää tämän kauden kotiottelunsa sunnuntaina. Ottelussa tulee vastaan Union Plaani Heinolasta, joka vielä kamppailee sarjan tyvipäässä putoamista vastaan. Plaani on tällä hetkellä sarjassa kymmenentenä 16 pisteellä, 11. on HaPK 14 pisteellä ja 12. SiU 12 pisteellä.

RiPalla ottelussa ei juurikaan ole enää muuta panosta kuin kunniaista pelaaminen. Joukkue varmisti sarjapaikkansa Kolmosessa jo hyvä tovi sitten. Loukkaantumisten ja muiden esteiden vuoksi loppukautta kohden ristiinalaisryhmä on kuitenkin miespuolan vuoksi heikentynyt melkoisesti, ja syksyn viimeiset pelit ovat osoittautuneet hankalakkosi ”selviytymistaisteluksi”. RiPalta on esimerkiksi loukkaantumisten vuoksi ollut merkittävän osan kaudesta tai on parhaillaan sivussa **Juhani Valkonen, Mika Hurskainen, Antti Pulkkinen, Otto Liikanen, Jussi-Julius Korhonen, Juuso Tuhkanen ja Jere Hasanen**. Sunnuntain pelissä sairastuvalle joutui ainakin hetkellisesti myös **Tero Penttinen**, joka loukkasi polvensa ja hänen pelikuntonsa jäljellä oleviin

kahteen peliin on vielä arvoitus. Viime sunnuntaina RiPa pelasi pienellä mutta sisukkaalla joukkueellaan vierasottelun sarjaa johtavaa Kultsu FC:tä vastaan Joutsenossa. Pelistä tuli tilastoihin tappio lukemin 3-0 (1-0), mutta esitys oli valmentaja **Jukka Gråstenin** mukaan kuitenkin miehekäs, ja varsinkin ottelun alkupuolella myös RiPalla oli paikkansa tällätä osumia, joilla olisi voitu jopa tuoda piste tai pisteitä Etelä-Karjalasta kotiin. Kultsu kuitenkin nappasi voiton ja tarrasi näin jo hyvin vahvasti kiinni sarjan voittoon ja nousuun Kakkoseen. Kultsu varmistaa nousunsa mikäli se ottaa yhdenkin pisteen kahdesta jäljellä olevasta ottelusta.

Tulevan sunnuntain 22.9. kotikamppailu pelataan Mikkeliissä Hänskissä syksyn kelien myötä. Peli alkaa klo 15.00. Kauden viimeiseen peliinsä RiPa matkustaa Kouvolaan FC Pelturummun vieraaksi. Kausi päättyy ensi viikon sunnuntaina 28.9.

Jalkapallon Kaakon Kolmosta RiPa - Union Plaani su 22.9. klo 15.00 Mikkeliissä Hänskissä.

Niko Takala



Viime kauden tapaan tänäkin vuonna RiPan viimeinen kotiottelu pelataan Mikkeliissä Hänskissä Union Plaania vastaan. Viime vuoden ottelussa Juuso Savikurki ja RiPa oli muutaman askeleen heinolalaisia edellä ja voitti 6-0, mitenhän käy tällä kertaa?
Arkistokuva / Niko Takala

Heittokisat päättävät yleisurheilukauden



Tulevana sunnuntaina pistetään Ristiinan urheilukentän kausi pakettiin ainakin yleisurheilukisojen osalta. Kentällä järjestetään Ristiinan Urheilijoiden toimesta pk-heittokisat, joissa on lajeina kaikki heittolajit, eli kiekko, moukari, kuula ja

Heittokilpailut houkuttelevat urheilijoita laajalta alueelta. Tässä viime syksyn heittokisoissa kiekkoa linkoamassa M17-sarjan voittanut Imatran Urheilijoiden Eero Virtanen.

keihäs. Osallistujia on luvassa paitsi Ristiinasta ja Mikkelin seudulta, niin myös varmastikin laajemmalta alueelta, mikäli edellisvuosien malliin mennään. Aiempina vuosina osallistujia on saapunut Ristiinaan muun muassa Lappeenrannasta, Savonlinnasta ja esimerkiksi Saarijärveltä saakka.

Sarjoja kisassa on 9-vuotiaista aina miesten ja naisten yleisiin sarjoihin. Osallistua voi vain omaan sarjaan ja

enintään kahteen lajiin. Ilmoittautumiset huomiseen pe 20.9. mennessä joko Kilpailukalenterin kautta tai sähköpostilla ristiinanurheilijat@gmail.com. RiU:n jäsenille osallistuminen maksutonta, seuran ulkopuolisilta maksu 7 eur / laji.

Pk-heittokilpailut Ristiinan urheilukentällä su 22.9. klo 11 alkaen.

Niko Takala

Nuorisoseuralaisilla hauska improilu-reissu Teatterilaivalle

Suomen nuorisoseurojen liitto ry:n Teatterilaiva-tapahtumassa nähtiin tänä vuonna myös ristiinalaisväriä. Viime viikonloppuna järjestetyn risteilyn sykkeessä nähtiin suurta ilottelua, kun lavalla Teatterilaivan improkisassa kohtasivat tämän vuoden maakunnallisten improliigojen voittajat. Näin ollen mukana oli myös Ristiinan nuorisoseura,

joka voitti alueellisen Improliigan maaliskuussa, tuolloin joukkueella **Tanja Puustinen-Kiljunen, Sanni Antinniemi ja Arto Paasonen**.

- Kovassa seurassa olimme Teatterilaivalla, sillä muut olivat impronneet jo vuosia yhdessä ja meidän joukkue improsi ekaa kertaa yhdessä tällä kokoonpanolla, kun Koirakiven nuorisoseuran

Ossi Kettunen tuurasi Arto Paasosta.

- Mutta ihan älyttömän hauskaa oli ja kipinä improon jäi! vakuuttaa Puustinen-Kiljunen.

Hänen mukaansa ristiinalaisten ensimmäisen päivän improt menivät nappiin ja yleisö oli tosi hyvin mukana.

- Lauantaina meidän improt ei sitten menneet yhtä hyvin putkeen. Yleisö selkeästi tykkäsi ja saatiin hyvää palautetta, mutta sellainen rutiini ja jouhevuus jäi puuttumaan.

- Ykköseksi Improliigan finaaliissa kruunattiin Keski-Suomesta paikalle tullut ryhmä Kutsumattomat, mutta oma suosikkini oli Impropaatit Ylivieskasta.

Ristiinan nuorisoseuran

puheenjohtajana toimiva Puustinen-Kiljunen sanoo, että reissusta jäi käteen myös ajatus ja toive siitä, että seudulla päästäisiin pysyvästi improvisaation pariin.

- Oma ajatukseni on, että perustaisimme improkerhon, johon kutsuisimme mukaan naapuriseurojenkin edustajia. Olisi hauskaa jos improjouk-

kueita syntyisi yli kuntarajojen.

- Improvisaatiohan ei sido niin paljon kuin niin sanottu normaali teatteriproduktio.

Ristiinan nuorisoseuralaiset pääsevät tammikuussa kouluttautumaan, myös improvisaation saralta.

Niko Takala